

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

27630

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ* tarafından Anayasa'nın 98'inci İktüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **30.04.2025.**

Nevroz Uysal ASLAN

Şırnak Milletvekili

Bodrum S Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan ve başta Crohn hastalığı olmak üzere ciddi sağlık sorunları yaşayan Regaip Baydeniz'in, bir dizi temel insan hakkı ihlaline maruz kaldığına yönelik yazdığı 10.04.2025 tarihli mektup tarafıma ulaştırılmıştır.

Mahpus mektubunda, yaklaşık 10 yıldır cezaevinde bulunduğunu ve son 6 yıldır sağlık durumunun giderek kötüleştiğini belirtmiştir. Crohn hastalığına bağlı olarak bugüne kadar üç kez ameliyat geçirdiğini, ancak tüm müdahalelere rağmen rahatsızlıklarının devam ettiğini aktarmaktadır. Devamla, 28 Mart 2025 tarihinde Bodrum Devlet Hastanesi'ne sevk edildiğini, burada yapılan tetkikler sonucu acil müdahale gerektiğinin doktorlar tarafından ifade edildiğini ve aynı gün ambulansla Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne nakledildiğini ve burada gece saatlerinde ameliyata alındığını, ancak iltihabın yaygınlığı nedeniyle ameliyatın planlandığı şekilde gerçekleştirilemediği ve tekrar ameliyat edilmesi gerektiği kendisine doktorlar tarafından aktarıldığını ifade etmiştir.

Bodrum Devlet Hastanesi'ne gastroenteroloji polikliniği bulunmaması nedeniyle tedavi sürecinin Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yürütüldüğünü, ancak Bodrum S Tipi Cezaevi ile Muğla arasındaki ring yolculuğunun (git-gel) dört saat sürdüğünü ifade eden mahpus, ameliyatın ardından "misafir" statüsünde Muğla E Tipi Cezaevi'ne yerleştirildiğini, burada giriş işlemleri sırasında kendisine verilen battaniye ve yatağın son derece kirli olduğu ve enfeksiyon riski nedeniyle bu eşyaları kullanmak istemediğini ancak taleplerinin karşılanmadığını ifade etmiştir. Temiz eşya verilmemesi üzerine "müşahede" adı altında bir hücreye yerleştirildiğini belirten mahpus, bir süre sonra nispeten daha temiz battaniye ve yatak sağlandığını aktarmaktadır.

Mahpus mektubunda, kaldığı hücrenin hijyenik olmayan koşullarından da söz etmektedir. Tuvalet ve duş alanının iç içe olduğunu; duş başlığının tuvaletin tam üzerinde bulunduğunu ve hücrenin anlatılmaz bir halde kötü olduğunu aratmaktadır.

Ayrıca mahpus, kişisel eşyalarının ve ilaçlarının kendisine teslim edilmediğini ve tüm ısrarlarına rağmen yalnızca hücre kapısına bırakıldığını belirtmektedir. Bu uygulamaları protesto etmek amacıyla yemek almayı reddettiğini belirten mahpus, bunun üzerine cezaevi yönetiminin bazı temel ihtiyaçlarını karşıladığını açıklamıştır.

Ancak, mektubun en vahim kısmı, ameliyat sonrası yaşanan fiziksel müdahaleye ilişkindir. Hücre önünde tutulan ve kendisine verilmeyen kıyafetlerini günlerce üzerinde kalan giysileri ile değiştirmek isteyen mahpus, koridora çıkarılarak kemer, pantolon ipi ve ayakkabı bağcıklarının çıkartılmasının istendiğini, bu kötü muameleye karşı çıkmasına rağmen, artan baskı sonucu bir grup gardiyan tarafından yere yatırılarak fiziksel müdahaleye maruz kaldığını ifade etmektedir. Mahpus, bu esnada ameliyatlı bölgesine tekme atıldığını da belirtmektedir.

Mahpus, yaşadığı bu olaylara ilişkin olarak hem savcılığa hem de Muğla Valiliği İnsan Hakları Komisyonu'na başvurduğunu, ancak bugüne kadar herhangi bir yanıt alamadığını da mektubunda belirtmiştir.

Bu bağlamda;

1. Regaip Baydeniz isimli tutuklunun yaşadığı kötü muamele iddialarıyla ilgili olarak Adalet Bakanlığınız veya Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından adli ya da idari bir soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa akıbeti nedir?
2. Bu iddialarla ilgili olarak bugüne kadar Bakanlığınıza veya bağlı kurumlara yapılmış herhangi bir şikâyet veya başvuru bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa hangi aşamadadır?
3. Regaip Baydeniz'e yönelik olarak cezaevi personeli tarafından fiziksel şiddet uygulandığı iddiasına konu olan kişilerin kimlikleri tespit edilmiş midir? Bu kişilere yönelik bir görevden el çektirme ya da disiplin işlemi başlatılmış mıdır?
4. Ameliyat sonrası dönemde ağır sağlık durumu göz önüne alınarak tam teşekküllü bir hastanede kesintisiz tedavi ve izlem süreci neden sağlanmamıştır?
5. Bodrum Devlet Hastanesinde gastroenteroloji polikliniğinin bulunmaması, mahpusların sağlık hakkını ihlal etmemekte midir? Bu eksikliğin giderilmesine dair Bakanlığınızca Sağlık Bakanlığı nezdinde herhangi bir girişim planlanmakta mıdır?
6. Muğla E Tipi Cezaevi'nde "misafir" statüsünde barındırılan tutuklulara tahsis edilen hücrelerin hijyen durumu ile ilgili son denetim ne zaman yapılmıştır? Denetim raporlarında herhangi bir olumsuzluk tespit edilmiş midir?

7. Genel olarak “misafir” veya “geçici” olarak tanımlanan mahpusların kaldığı odalar hakkında söz konusu mahpusların bu odalar için tarafınıza ilettikleri hijyen ve diğer şikayeler yerinde mi denetlenmektedir? Bu denetimler ne şekilde yapılmaktadır?
8. Ameliyatlı bir mahpusun kişisel eşyalarının ve ilaçlarının kendisine zamanında teslim edilmemesi hangi mevzuata dayanmaktadır?
9. Cezaevinde kötü muamele, işkence veya sağlık hakkının ihlali gibi durumların yaşanmasını önlemek adına cezaevi personeline verilen eğitimler ve denetim sistemleri ne düzeydedir? Bu eğitimler periyodik olarak güncellenmekte midir?
10. Regaip Baydeniz’in aktardığı olaylarla ilgili olarak Bodrum S Tipi ve Muğla E Tipi Cezaevlerine bizzat bir denetim heyeti gönderilmesi düşünülmekte midir?
11. Olayın yaşandığı hücreye dair kamera kayıtları, sağlık raporları ve tutanaklar Bakanlığınızca incelenmiş midir? Bu belgelerin kamu denetimi ve şeffaflık ilkeleri doğrultusunda kamuoyuyla paylaşılması planlanmakta mıdır?